

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Syntax

Větné členy I

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

- A) Rozdělte slovního hada na jednotlivá slova, která tvoří fungující větu, a určete jednotlivé větné členy.

Silné poryvy větru vyvrátily na severních svazích hory stromy i keře z kořenů.

Silné poryvy větru vyvrátily na severních svazích hory stromy i keře z kořenů.

Základní skladební dvojice – poryvy vyvrátily

silné – přívlastek shodný (PkS)

větru – přívlastek neshodný (PkN)

na svazích – příslovečné určení místa (Pum)

severních – přívlastek shodný (PkS)

hory – přívlastek neshodný (PkN)

stromy – předmět (Pt, 4. pád)

keře – předmět (Pt, 4. pád)

z kořenů – příslovečné určení míry (Puzp – míry)

- B) Určete druh příslovečného určení a pokuste se ho nahradit vedlejší větou příslovečnou.

1. Dveře byly zavřeny <u>na klíč</u> . Dveře byly zavřeny tak, že byly zamknuty klíčem.	Pu způsobu
2. K <u>sestrojení</u> dokonalého stroje potřebovali dobrý návod. Potřebovali dobrý návod, aby sestrojili dokonalý stroj.	Pu účelu
3. <u>Při práci</u> si obvykle potichu pískal. Když pracoval, obvykle si potichu pískal.	Pu času
4. <u>Slabostí</u> se mu podlamovaly nohy. Podlamovaly se mu nohy, protože byl slabý.	Pu příčiny
5. <u>Při opatrnosti</u> se vám zde nemůže nic stát. Pokud budete opatrní, nemůže se vám nic stát.	Pu podmínky
6. <u>Přes nepříznivé podmínky</u> svůj úkol splnil. Přestože byly podmínky nepříznivé, svůj úkol splnil.	Pu přípustky

---

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

C) Vyznačené předměty nahradte předměty vyjádřenými jiným slovním druhem. (Podle potřeby větu upravte)

1. Toužil po vládě nade všemi.
2. Chystal jsem se k odchodu.
3. Sestra mu pomohla nakoupit všechny dárky.
4. Snažil se svůj čin napravit.
5. Chystal se vyprávět další příběh.
6. Byli odhodláni k boji až do konečného vítězství.
Byli odhodláni bojovat až do konečného vítězství.

Toužil vládnout nade všemi.
Chystal jsem se odejít.
Sestra mu pomohla s nákupy všech dáreků.
Snažil se o nápravu svých činů.
Chystal se na vyprávění dalšího příběhu.

D) Přívlastky neshodné nahradte přívlastky shodnými.

1. Lidé z venkova dojíždějí častěji do Prahy za prací.
2. Na lípě před naším domem se usadil roj včel.
3. Básně Jana Nerudy se mi velmi líbí.
4. V parku bylo nastláno listí z dubu.
5. Obyvatelé města se shromáždili na náměstí.
6. Sportovci odjeli na zájezd za hranice.

venkovští
včelí
Nerudovy
dubové
městští
zahraniční

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod